

OBČANSKÁ VÁLKA VE ŠPANĚLSKU

1936-1939

fotografie Robert Capa

roste nespokojenost většiny proti zvlí a moci menšiny
- anarchismus, bolševismus

vítězství republikánů
abdikace krále, 14. dubna **1931**
vyhlášena **REPUBLIKA**

¡Viva la segunda
República Española!

• které emblémy charakterizují nově zrozenou španělskou republiku?

• jaká očekávání vyjadřuje tato ilustrace?

sestavení liberální vlády
smršť' reforem

svoboda tisku, shromažďování...
příprava pozemkové reformy
reformy školství (zbavení vlivu církve)
odluka církve od státu
autonomie Katalánsku

velká očekávání x malá trpělivost

odliv euforie

„chudí šíleli hladem a bohatí strachem“

tvrdé potlačení
povstání horníků v
Asturii

vládní krize

monarchisté, armáda, šlechta usilují o obnovení ztraceného vlivu
bojkot reforem

1933 vzniká Španělská falanga

vzor ve fašistické Itálii
požadují **silný stát**
extrémní **nacionalismus**
korporativní stát
odpor k parlamentarismu
obhajoba **násilí**

polovojenské jednotky (30 tis.) berou „spravedlnost“ do svých rukou, **ozbrojené útoky** proti levici

polarizace společnosti a politického života

1934 -1936

nestabilita

pozastavení reforem

růst napětí, násilí

neschopnost republikánů sestavit akceschopnou vládu

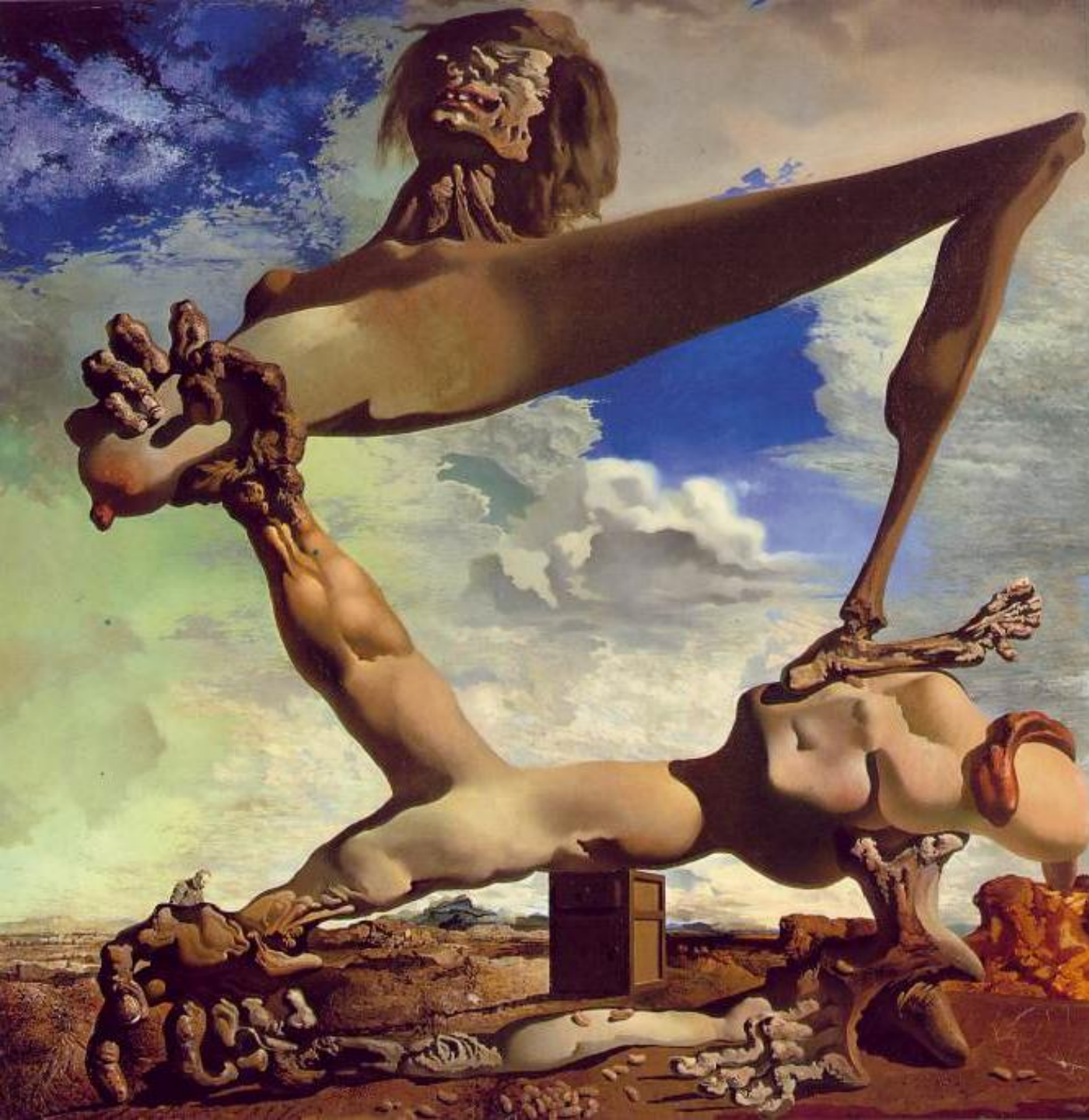
radikalizace společnosti (rolníci, anarchisté)

vypsání nových **voleb**

těsné vítězství široké koalice levicových stran

tzv. **LIDOVÁ FRONTA**

Salvador DALÍ
Výstraha před
občanskou válkou

*"Často se mi
objevovala předtucha
občanské války ve
Španělskukde
velké lidské tělo.....se
samo škrťí v deliriu "*

armáda a falanga odmítají levicovou vládu
snaha nastolit **autoritativní režim**
odmítání parlamentní demokracie
obava z proletářské **revoluce**

17./18. července 1936
v čele povstání generál **Francisco Franco**
vzpoura španělských koloniálních jednotek
v **Maroku**

problém přepravy jednotek na Pyrenejský poloostrov

1936

začátek občanské války

rozpoutání těžkých bojů

povstalci

(armáda)

X

republikáni

(milice dobrovolníků)

kontrola 2/3 území

Povstalcům hrozí neúspěch

Franco se obrací do **Itálie** (Mussolini) a **Německa** (Hitler) s žádostí o pomoc.

vzkaz do Itálie:

"Nedostane-li okamžitě letadla, bude pro něho situace ztracena. Bude muset uprchnout do Afriky."

první reaguje **Hitler**
obává se vítězství komunistů ve Španělsku

- 1, poskytnutí letadel pro přepravu marokánských jednotek (W. Canaris)
- 2, Španělsko jako cvičné bojiště německé armády **Legie Condor** (zapojení celkem 30 000 mužů)
dodávky výzbroje, stíhacích letounů (648 ks)

Itálie

vysílá **150 000** vojáků pravidelné armády
vyšší míra zapojení než Německo
snaha podřídit si Španělsko, posílit vliv ve Středomoří

Postoj Francie a Velké Británie

Francie zpočátku zvažuje pomoc republikánům

Velká Británie odmítá jakoukoli intervenci → tlak na Francii
politika usmiřování a ústupků

zákaz dovozu zbraní do Španělska
uzavření španělsko-francouzských hranic
uznání frankistického režimu

Leon Blum, premiér Francie

26. dubna 1937

systematické bombardování
baskického městečka německou
Luftwaffe
zničení 3/4 města

*"Španělsko mi dalo příležitost
vyzkoušet mou mladou Luftwaffe."*
Göring během norimberského procesu

"Nikdy nezapomenu pohled na letadlo,
jak kulometem střílí do utíkající ženy.
Bylo to nepředstavitelně kruté."

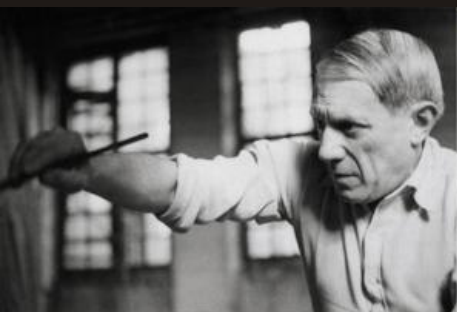
GUERNICA

Ovlivněn válečnými hrůzami maluje **Pablo Picasso** obraz ***GUERNICA***

rozměr 3,5 x 7,8 m

do roku 1981 v newyorském Guggenheimově muzeu

Na přání umělce se obraz dostává do Španělska až po pádu Francova režimu.

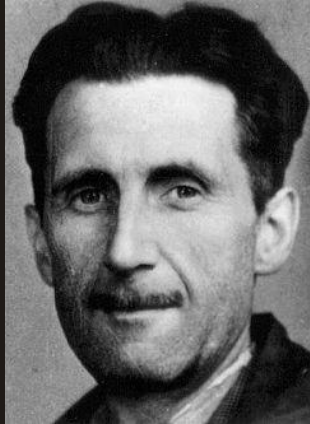
SSSR a mezinárodní brigády

Stalin odmítá přímé zapojení SSSR do konfliktu organizací pověřuje **Kominternu** nábor dobrovolníků z evropských levicových stran

Němci, Francouzi, Italové, Rakušané, Maďaři, Jugoslávci, Čechoslováci (3000)
celkem téměř **60 000 dobrovolníků**

osoby zapojené do interbrigád

George Orwell
Hold Katalánsku

Ernest Hemingway
Komu zvoní hrana

Robert Capa
válečný fotograf

Pablo Neruda
chilský
komunistický
básník

**Walter
Ulbricht**
v letech 1950-
1971 v čele
komunistické
NDR

Josip Broz (Tito)
organizace
přechodu
dobrovolníků;
poválečný vůdce
Jugoslávie

František Kriegel
československý
komunistický politik,
významná osoba roku
1968

Sovětský svaz a Španělsko

vysílání vojenských poradců (celkem přes 2000)

dodávky zbraní

vysílání důstojníků bezpečnostní služby NKVD

úkol: sledovat a zneškodňovat nepohodlné osoby, odpůrce komunistů a SSSR

infiltrace do vedoucích pozic republikánů s cílem získat co největší vliv

likvidace skutečných a domnělých odpůrců politiky SSSR (sociální demokraté, trockisté)

rozšíření stalinského teroru do Španělska
zatýkání, mučení, únosy, vraždy

likvidace více než 1000 osob !!

konec války, vítězství Franca

jaro 1938

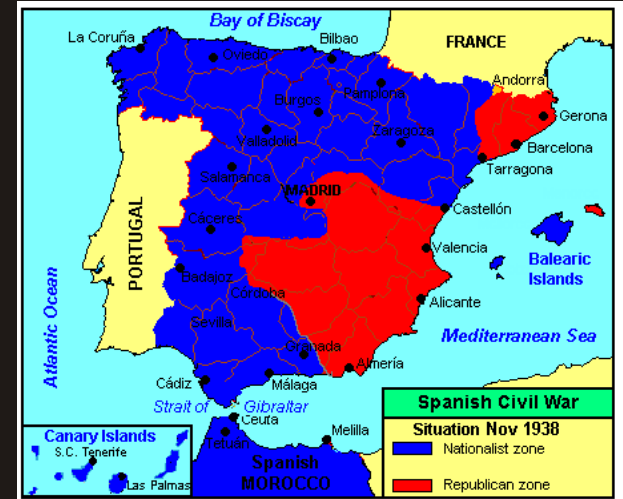
růst porážek republikánů
vyčerpání, porážka nadosah

březen 1939 ofenziva frankistů

pád Madridu

obsazení celého území Španělska

1. dubna 1939 konec občanské války

odhad počtu obětí války 500 000 - 1 mil.

Frankova diktatura

autoritativní systém jedné strany
veškerá moc v rukou

caudilla (vůdce) F. Franca

sociální výhody za naprostou poslušnost státu

centralismus

oporou katolická církev

během II. sv. v. deklarace neutrality
sympatie ke státům Osy

1941

Franco u moci až do své smrti roku **1975**

PARTE OFICIAL DE GUERRA

CONFERENCIANDO EL 22 Y EL 23 DE ABRIL DE 1939 - EL AÑO TRINOMIAL

EN EL DIA DE HOY CASTIVO Y RESUMIENDO EL EJERCITO ROJO, HAN ALCANZADO LAS TROPAS NACIONALES EN VARIOS OBJETIVOS MILITARES.

LA GUERRA HA TERMINADO.

BORGES Y EL EJERCITO EN EL AÑO DE LA VICTORIA. EL FEBRERO DE 1939.

Francisco Franco